

علمای اسلام و چاپ قرآن از طرف شاه

مهناز میزبانی

تاریخ پرفراز و نشیب نهضت اسلامی ایران، حاوی حوادث و جریانات متفاوتی بود که در این مسیر، مبارزات مردم صورت‌های مختلفی به خود گرفت و عکس‌العمل حکومت شاه در کنترل و مقابله با این نهضت نیز به تبع متفاوت بود. پس از رسوایی رژیم در سال ۴۲ و ۴۳، و مخالفت علنی با علما و اسلام، وجهه رژیم در تظاهر به اسلام و حمایت از مردم، لکه دار شد. بدون این پایگاه به ظاهر اسلامی، جایی برای حکومت شاه و توجیه اعمال ضدانسانی او باقی نمی ماند؛ لذا جهت بقای حکومتش چاره را در اجرای طرح‌هایی همچون ساخت مسجد، چاپ قرآن، زیارت عتبات و ... دید و چنین نیز عمل کرد. در سال ۱۳۴۴ اعلام شد که حکومت شاه در صدد است با چاپ قرآنی بنام پهلوی، به صحنه بیاید. این قرآن‌ها که در قطع و خطی زیبا تهیه و انتخاب شده بود، به نام پهلوی و همراه با برنامه تبلیغاتی وسیع و سنگینی در سطح جامعه انتشار یافت. طبق طرح از پیش تعیین شده‌ای، تعدادی از این قرآن‌ها، به علما و روحانیان اهدا می شد و جهت اجرای این مقصود، تمامی سازمانها و نهادهای فرهنگی، اجتماعی و همه قوای امنیتی، به خدمت گرفته شد. مقالاتی برای درج در روزنامه‌ها و مجلات از قبل تعیین شد. متن تجلیلها و ستایشها از اقدام ملوکانه! متن گزارشها از استقبالهای مصنوعی و ... پیش از چاپ و انتشار قرآن، تهیه و دستور تبلیغ آن داده شد و محور سخنرانیهای نمایندگان مجلسین، برنامه‌های رادیو و تلویزیون، متن تلگرافها، مصاحبه‌ها با استادان خط و ... بود.

این طرح که سه ماه قبل از انتشار قرآن، تهیه و آماده شده بود، به خوبی نشان می دهد که قصد رژیم از این عمل، تا چه اندازه در جهت بهره‌برداری از تبلیغات مذهبی

شاه در سطح عموم بوده است و تا چه اندازه از اصل عمل و اقدام چاپ قرآن و امور مذهبی کشور، دور بوده است.^۱

اهداف رژیم از این اقدام، که با اهدای آن به روحانیان همراه بود، این بود که با استفاده از قداست کلام خدا در میان اندیشه و عمل مسلمین، آنان را به پذیرش قرآن چاپ طاغوت وادارد و تأیید ضمنی از اعمال خود از سوی روحانیان بگیرد و در صورت به نتیجه رسیدن این ترفند، پیروزی بزرگی برای او به حساب می‌آید. کار تهیه قرآن آغاز شده بود. عده‌ای از دانشمندان، در گزینش و مقابله آن با دیگر قرآنها، انتخاب شدند و به وعاظ دستور داده شد تا در محافل برپا شده از سوی رژیم، این خبر را اعلام کنند و این اقدام را بستانند.^۲

پس از پایان طراحی قرآن پهلوی، خبر انتشار آن در روزنامه‌ها و رسانه‌های داخلی و خارجی اعلام شد. تبلیغات مبلغان رژیم، حول دو محور محدود می‌شد: نیت فاعل آن، و ستودن اقدام اسلام‌گرایانه! دستگاه پهلوی، خصوصاً محمدرضا پهلوی، و دیگری، تجلیل از سعی رژیم در پرداختن به کیفیت چاپ و تزئین ظواهر و یکتایی نوع چاپ آن. قرار بود این قرآنها با مراسم خاص درباری، همراه با تشریفات سلطنتی، توسط قاصدان مخصوص شاه، به شهرستانها ارسال شود و همزمان با ورود قرآن، عملیات حفاظتی و امنیتی ساواک، ضمن کنترل اوضاع امور، هرگونه مقاومتی از سوی افراد را دفع و مطالب را به طور کامل به مرکز مخابره کند. لذا مأموریت رفع موانع اجرای طرح، به عهده ساواک و به طور مستقیم، زیر نظر دفتر مخصوص شاهنشاهی بود.

افراد متخلف به شدت بازخواست و مجازات می‌شدند. به عنوان نمونه، ورود قرآن به شهر فومن و اعتراض دادستان فومن به ترك محل کار توسط دو تن از کارمندان به بهانه استقبال از قرآن پهلوی، به سرعت گزارش می‌شود و از سوی دفتر مخصوص دربار، مورد پی‌گیری قرار می‌گیرد.

جهت اهدای قرآنها به روحانیان نیز قبلاً مقدمات فراهم شده بود. اسامی افراد، سوابق آنها و وضعیت عمومی شهر به مرکز مخابره شد، و قرار بود تا پس از ارسال

۱. پیوست شماره ۱.

۲. پیوست شماره ۲.

قرآنها به فرمانداری و استانداری شهرها، روحانیان از قبل دعوت شده، به استقبال قرآن بیایند و پس از ایراد سخنرانیهایی در مدح صفات اسلام دوستانه شاه، رژیم را به اهداف خود نزدیکتر سازند. اما علما و روحانیان مقاومت کردند. آنان با آگاهی از ترفند رژیم، رویه ای دیگر برگزیدند. مضامین بلند و ظلم ستیز معارف قرآنی، مانع از تسلیم در برابر این ترفند بود. از طرفی، شیوه قرآن بر نیزه گرفتن معاویه صفتانی چون محمدرضا پهلوی، نیازمند مقابله ای مدبرانه بود؛ لذا علاوه بر سخنرانیها و روشنگریهایی که در محافل و منابر پیرامون این ترفند داشتند، از پذیرفتن قرآن سرباز زدند. عده ای با هدیه آن به مجامع مذهبی، عده ای با خروج از شهر، و عده ای با عدم استقبال و بی توجهی به دعوات مکرر رژیم از آنها، مخالفت خود را اعلام کردند. مردم نیز با تأسی به این امر، قداست الفاظ قرآنی را در کلام گهربار عاملین به قرآن یافتند. به عنوان نمونه روحانیان زنجان که در هیچیک از مراسم سلطنتی شرکت نکرده بودند، در این مراسم نیز شرکت نکردند. این روحانیان، ابتدا با وادار ساختن رژیم به دعوت کتبی از علما، و سپس عدم اجتماع کلیه روحانیان در مراسم، مخالفت خود را اعلام داشتند.

در گزارش مفصل ساواک زنجان اعلام شد :

« ... موقعیکه کلام الله مجید با تشریفات خاص و شور و هیجان مردم بمسجد وارد گردید ملاحظه شد از طبقه روحانیون اثری نیست و بجز چند نفر طلبه که در محوطه بودند هیچکدام از روحانیون شرکت نکرده اند ... »^۱.

مأموران اهدای قرآن، در صدد فرصت بودند تا قبل از خروج روحانیان از منزل خودشان، وارد منزل شوند و پس از اهدای قرآن، حداکثر استفاده تبلیغاتی را از عمل خود و پذیرش قرآن از سوی روحانیان ببرند. لذا با دقت بیشتری در مورد روحانیان مشهود عمل کردند. اسامی افراد مورد نظر را از قبل آماده کرده و فرصت مناسب جهت اهدا را بررسی و سنجیده بودند. در منزل «آیت ا... میلانی» وارد شدند و قرآن را اهدا کردند. آیت ا... میلانی، ضمن ابراز ناراحتی شدید از این اقدام غیر مترقبه، اعلام کرد که قرآن را به کتابخانه مسجد گوهرشاد هدیه می دهد؛ ساواک نیز، علیرغم درخواست آیت ا... میلانی مبنی بر عدم انتشار این خبر، آن را در جراید منتشر کرد و از اقدام شاهانه

تجلیل شد. «آیت ا... قمی» نیز قبل از اهدای قرآن، مخالفت خود را اعلام کرده و گفت: «چنانچه قرآن برای من بیاورند نخواهم پذیرفت و یا به بهانه ای از منزل خارج خواهم شد. قرآن را به سازشکاران بایستی بدهند من اهل سازش نیستم»^۱.

مشکل دیگر رژیم، در ارسال قرآن به همدان بود. روحانیان همدان مخالف انقلاب شاه بودند. دو روحانی برجسته این خطه، «آیت ا... ملاعلی معصومی» و «آیت ا... بنی صدر»، هیچگونه سازش و همخویی با طرحهای شاهنشاهی نداشتند و بارها مخالفت خود را اعلام کرده بودند. در سوابق این دو بزرگوار آورده اند که حتی در ۱۸ خرداد ماه ۴۲ نیز به هنگام ورود محمدرضا پهلوی، به دعوت رژیم به استقبال از شاه، جواب منفی دادند. آنها به هیچ وجه در نیایشهای برپایی از سوی شاه در ۱۵ بهمن و سایر جشنهای سلطنتی، شرکت نکرده بودند و حتی پس از آنکه ساواک همدان به طور کتبی از آقایان می خواهد که تغییر رویه داده و در مراسم شرکت جویند، متن آن را در سطح جامعه انتشار دادند و رژیم را بیش از پیش رسوا ساختند و در این مورد نیز از قبول قرآن اهدایی شاه، سرباز زدند. این بار چون موضوع قرآن و کلام الهی بود، که در دست جنایتکاری چون محمدرضا به چاپ می رسید، روش دیگر برگزیدند. ابتدا با بیان اینکه اهدای قرآن نیاز به تشریفات ندارد، رژیم را وادار کردند تا از انجام مراسم تشریفات صرف نظر کنند. سپس آخوند ملاعلی به مسافرت رفت و آیت ا... بنی صدر، به بهانه اینکه به اتفاق هم بایستی قرآن را دریافت کنند، امتناع کرد. عملکرد این دو روحانی و دیگر علمای این شهر، ساواک همدان را بر آن داشت تا از اهدای قرآن صرف نظر کرده و پیشنهاد کنند تا به مسجد و کتابخانه هدیه شود. در نهایت امر وزیر دربار شاهنشاهی اعلام کرد که قرآن را به بانک ملی ایران شعبه همدان تحویل دهند.^۲

عده ای از روحانیان کرمانشاه نیز مقابله ای مشابه داشتند. «عبدالجلیل جلیلی» نیز با اینکه کتبی و تلفنی دعوت شده بود، به هنگام ورود قرآن پهلوی، از کرمانشاه خارج می شود و در مراسم حضور نمی یابد.^۳

دیگر روحانیان هشیار در شهرستانها، هر کدام به انحای مختلف، اسلام نمایی رژیم

۱. پیوست شماره ۴.

۲. پیوست شماره های ۵-۶-۷-۸.

۳. پیوست شماره ۹.

را افشا کردند. «سیدعلی بهشتی» یکی از روحانیونی بود که در منابر اعلام کرد: «قرآن چاپ کردن، دلیل بر مسلمان بودن نیست...».

چنانچه از آثار و تبعات این عمل برمی آید، این شگرد نه تنها جایی در قلوب مردم باز نکرد، بلکه مردم با یادآوری مقاومت مولایشان در برابر ترفندهای معاویه، در مقابل این مکر ایستادگی کردند. هشیاری روحانیان، مقاومت آنها و عدم استقبال عمومی مردم از این قضیه، ثابت کرد که چاپ قرآن، ساخت مساجد، زیارت عتبات عالیات، نمی تواند سرپوشی بر اعمال ننگین شاه باشد. در جامعه ای که دل را در گرو ایمان به خدا بسته و رهبریت امام خمینی را رشته ناگسستی این پیمان قرار داده اند و قلوب خود را به انوار تجلی بخش حقیقت مطلق روشن ساخته اند، حق را از باطل، و سره را از ناسره می شناسند و تشخیص می دهند و مکر بداندیشان را بر خود برمی گردانند و چهره منافقانه دیوصفتان را به ضربت «ومکروا ومکرا... وا... خیرالماکرین» بر هم شکستند و برگی از تاریخ افتخار آفرین نهضت را با فتح و سربلندی ورق زدند.

طرح انتشاراتی درباره:

«چاپ قرآن پهلوی»

آئین رسمی کشور ایران اسلام و مذهب رسمی جعفری است و قرآن کریم بزرگترین و آخرین کتاب آسمانی است که نزدیک به چهارده قرن است که بر جهان اسلام پرتوافکن شده است و فضائل دین مبین را با درخشندگی و جاودانی به اقوام و گروههایی که طالب سعادت سرمدی و آسایش زندگانی معنوی باشند با بهترین کلمات و جملات میآموزد مقصد قرآن، اصلاح بشر از جنبه اجتماعی و تساوی حقوق و استفاده از نعمات ایزدی و مواهب طبیعی و سعادت و نجات جامعه انسانی است.

مردم ایران از دیرباز قرائت قرآن را یکی از عبادات می دانند و هر سال چندصد هزار نسخه از قرآن در مرکز و شهرستانهای کشور به قطعها و شکلهای مختلف چاپ میشود.

شاهنشاه ایران که متدین بدین اسلام و مذهب جعفری دوازده امامی هستند در طول مدت سلطنت خود با الهام از قرآن عدالت اجتماعی، عدالت اقتصادی و عدالت زندگی را در میان ملت ایران مستقر کردند و برای بزرگداشت و تجلیل مذهب شیعه اثنی عشری از هیچگونه اقدامی فروگذار نکردند، بتازگی چاپ و نشر قرآن کریم که بمنزله قانون اساسی دین اسلام و مورد علاقه قاطبه مسلمانان است مورد توجه خاص شاهنشاه قرار گرفت و مقرر فرمودند قرآنی که چاپ میشود از سایر قرآنها از هر حیث ممتاز باشد،

روی این اصل یکی از نسخ ممتاز و خطی نفیس قرآن که بخط استاد احمد نیریزی در کتابخانه سلطنتی موجود است انتخاب شد که با مآخذ معتبر موجود بوسیله علما و دانشمندان صاحب نظر و برگزیده کشور تصحیح و چاپ شود.

چون نسخه ای که برای تصحیح و چاپ انتخاب شده از نظر تذهیب و حاشیه سازی و طلاکاری در نهایت نفاست و از نظر نگارش خط نسخ شاهکاری فناپذیر می باشد بدینجهت تلاش های مداوم و شبانه روزی برای تصحیح آن از روی دو دسته مآخذ معتبر انجام گرفته است . بطوری که قرآن پهلوی از نظر بی غلط بودن بر سایر قرآنهای چاپ شده در کشورهای اسلامی امتیاز دارد .

برای آنکه مردم ایران و مسلمانان جهان و علاقمندان کشورهای خارج هرچه بیشتر از اهمیت قرآن پهلوی آگاه شوند یک طرح انتشاراتی تهیه و تنظیم شده است که در دو فصل اجرا خواهد شد .

۱- فصل اول، برنامه انتشاراتی قبل از انتشار قرآن

۲- فصل دوم، برنامه انتشاراتی همزمان با انتشار قرآن

در اجرای برنامه قبل از انتشار قرآن از وسائل انتشاراتی زیر استفاده خواهد شد :

الف، خبرگزاری پارس

۱- روز دوشنبه ششم اردیبهشت ماه ۱۳۴۴ اعلامیه دربار شاهنشاهی را درباره چاپ قرآن پهلوی منتشر خواهد کرد .

۲- با آقای استاد مشکوة درباره چاپ قرآن پهلوی مصاحبه خواهد شد، این مصاحبه در برنامه روزنامه گویا پخش خواهد گردید و متن آن بوسیله خبرگزاری پارس در اختیار جراید قرار خواهد گرفت، روز پخش این مصاحبه سه شنبه هفتم اردیبهشت ۱۳۴۴ خواهد بود .

۳- با وزیر فرهنگ و هنر نیز بمناسبت چاپ قرآن پهلوی بمدت یکریع مصاحبه خواهد شد، این مصاحبه در برنامه روزنامه گویا پخش و متن آن بوسیله خبرگزاری پارس برای جراید ارسال خواهد گردید .

روز پخش این مصاحبه سه شنبه ۲۲ تیر خواهد بود .

۴- خبرگزاری پارس تا روز انتشار قرآن هر ماه دوبار بفاصله ۱۵ روز مصاحبه خود را با سخنگوی

دربار شاهنشاهی و فرهنگ و هنر تجدید خواهد کرد .

در این مصاحبه ها پیرامون کار چاپ قرآن و کوشش و دقتی که در چاپ آن معمول می گردد صحبت

خواهد شد.

۵- خبرگزاری پارس با نظر مقامات وزارت فرهنگ و هنر با چند تن از متخصصین آن وزارتخانه که در امر چاپ قرآن مستقیماً دخالت دارند مصاحبه های کوتاه رادیویی ترتیب خواهد داد و در برنامه روزنامه گویا پخش خواهد کرد.

با چند تن از روحانیون پایتخت نیز درباره اقدام مهم شاهنشاه مصاحبه های کوتاه رادیویی بعمل خواهد آمد و در برنامه روزنامه گویا پخش خواهد کرد.

۶- با چند تن از روحانیون پایتخت نیز درباره اقدام مهم شاهنشاه مصاحبه های کوتاه رادیویی بعمل خواهد آمد و در برنامه روزنامه گویا پخش خواهد گردید، متن این مصاحبه نیز در اختیار جراید قرار خواهد گرفت.

توضیح

خبرگزاری پارس با توجه بمدت طولانی قبل از انتشار قرآن که ممکن است بیش از یکسال بطول انجامد ترتیبی خواهد داد که همراه حداقل چهار بار پیرامون چاپ قرآن بهلوی با استفاده از مصاحبه و تنظیم خبر مطالبی پخش نماید.

شبکه رادیو ایران

۱- روز پنجشنبه بیست و هفتم خرداد ماه در برنامه مرزهای دانش رادیو ایران آقای سیدمحمد مشکوة استاد دانشگاه تهران درباره ویژگیهای چاپ تازه قرآن بهلوی سخنرانی خواهند کرد.

۲- قسمتهایی از بیانات آقای مشکوة بتدریج در برنامه های سپاه دانش و دهقان مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

۳- در برنامه های عربی رادیو اهواز، اردوی رادیو زاهدان، کردی رادیو کرمانشاه با استفاده از متن مصاحبه های وزرای دربار شاهنشاهی، فرهنگ و هنر و سخنرانی آقای مشکوة در برنامه مرزهای دانش و خبرهایی که از خبرگزاری پارس منتشر میشود مطالبی تهیه و پخش خواهد گردید.
مسئول تهیه و ارسال مطالب اداره امور استانها خواهد بود.

۴- سایر رادیوهای استانها اخبار و گزارشهایی را که از خبرگزاری پارس پخش میشود در برنامه های خبری خود پخش خواهند کرد و همچنین نسبت بانتشار متن آنها در جراید محلی نظارت خواهند نمود.

تلویزیون ایران

۱- خبرهای مربوط به چاپ قرآن پهلوی که از خبرگزاری پارس پخش میشود بتفصیل پخش خواهد شد.

۲- مصاحبه ای با آقای دکتر بیانی درباره استاد احمد نیریزی و چاپ قرآن پهلوی بعمل خواهد آمد، این مصاحبه با اسلایدها و عکسهایی از قرآن نیریزی و مآخذی که در تصحیح قرآن نیریزی از آن استفاده شده پخش خواهد شد، روز انجام این مصاحبه سه شنبه دوازدهم مرداد ماه ساعت ۲۱/۳۰ خواهد بود، اسلایدها و عکسها بوسیله وزارت فرهنگ و هنر در اختیار تلویزیون قرار خواهد گرفت.

۳- تلویزیون ایران با توجه بمدت طولانی قبل از انتشار قرآن با نظر وزارت فرهنگ و هنر با افرادی که در چاپ قرآن پهلوی دخالت مستقیم دارند تریبی خواهد داد که هر ماه دوبار مطالبی با استفاده از مصاحبه و خبر مطالبی پخش نماید.

مطبوعات

۱- روزنامه های کیهان و اطلاعات هر ماه چهار بار درباره چاپ قرآن پهلوی مقالاتی منتشر خواهند کرد.

۲- سایر روزنامه های مرکز و شهرستانها خبرهای مربوط به چاپ قرآن پهلوی را با عکس منتشر خواهند کرد.

۳- مجلات پایتخت گزارشهای مصوری از چاپ قرآن پهلوی منتشر خواهند کرد.

روزنامه های تهران جورنال، ژورنال دو تهران، کیهان انترناسیونال و مجله الاخاء گزارشهایی همراه با عکس درباره قرآن پهلوی چاپ خواهند کرد.

۴- اداره امور اطلاعات و مطبوعات وزارتخانه ها چهار مقاله مربوط بروزنامه های اطلاعات و کیهان را در هر ماه تهیه خواهد کرد.

وزارت فرهنگ و هنر

جزوه ای درباره امتیازات قرآن پهلوی بزبانهای فارسی، انگلیسی، فرانسه و عربی منتشر خواهد کرد.

جزوه های مزبور بوسیله نمایندگان گنجهای ایران در خارج از کشور توزیع خواهد شد.

وزارت فرهنگ و هنر از قرآن نیریزی فیلمی تهیه خواهد کرد تا در تلویزیون های کشورهای اسلامی

و تلویزیونهای لندن، پاریس و واشنگتن نمایش داده شود.

مطبوعات خارجی

مطبوعات کشورهای اسلامی و کشورهای خارجی درباره عظمت کاری که شاهنشاه در مورد چاپ قرآن پهلوی انجام داده است مقاله هایی منتشر خواهند کرد.

برنامه انتشاراتی بعد از انتشار قرآن

وزارت دربار شاهنشاهی پس از چاپ قرآن پهلوی طی مراسمی که با حضور نمایندگان سفارت خانه های اسلامی انجام خواهد شد نسخه هایی از قرآن را به پادشاه هاشمی اردن، ملک فیصل پادشاه عربستان سعودی و روسای جمهوری عراق، سوریه و لبنان هدیه خواهند کرد. در این مراسم علماء و دانشمندانی که در چاپ قرآن پهلوی همکاری کرده اند مورد تقدیر قرار خواهند گرفت.

وزارت دربار شاهنشاهی نسخه هایی از قرآن پهلوی را برای کتابخانه های نجف اشرف، کربلا و مساجد مسلمانان واشنگتن، لندن، هامبورگ و آذربایجان شوروی هدیه خواهد کرد.

خبرگزاری پاریس

- ۱- از مراسم اهدای قرآن پهلوی به نمایندگان سفارتخانه های اسلامی مقیم پایتخت گزارش تهیه و در برنامه روزنامه گویا پخش خواهد کرد.
- ۲- تلگرافهای طبقات مختلف مردم را که پس از انتشار قرآن پهلوی به تهران میرسد پخش خواهد نمود.

رادیو ایران

- ۱- در برنامه هفت رنگ از ۷ روز جمعه اول بعد از انتشار قرآن پهلوی مطالبی درباره قرآن و تاریخ قرآن و همچنین درباره چاپ قرآن پهلوی پخش خواهد شد.
- ۲- در برنامه سپاه دانش، دهقان مطالب متناسبی پخش خواهد گردید.

مطبوعات

۱- یکی از استادان دانشکده الهیات درباره چاپ قرآن پهلوی مقاله‌ای در روزنامه اطلاعات منتشر خواهد کرد.

۲. چهار مقاله پیرامون انتشار قرآن پهلوی از طرف اداره امور اطلاعات و مطبوعات وزارتخانه‌ها تهیه و در همانروز انتشار و یا یک روز بعد از انتشار آن در روزنامه‌های اطلاعات و کیهان منتشر خواهد شد.

اداره تولید فیلم و عکس

اداره تولید فیلم و عکس از مراسم اهدای قرآن پهلوی عکسهایی تهیه خواهد کرد تا از طریق اداره اطلاعات و مطبوعات وزارتخانه‌ها در پانلهای وزارت اطلاعات و پانلهای ادارات اطلاعات و رادیو استانها نصب شود، مقداری از این عکسها برای دفاتر اطلاعات در خارج از کشور ارسال خواهد گردید.

وزارت فرهنگ و هنر

۱. از مراسم اهدای قرآن پهلوی فیلمهایی تهیه خواهد کرد، این فیلمها بوسیله دستگاه‌های سینما سیار برای کشاورزان و کارگران نمایش داده خواهد شد و همچنین جزء فیلمهای خبری هفته در اختیار تلویزیون و سینماهای کشور گذاشته خواهد شد.

۲. از مراسم اهداء قرآن فیلم ۱۶ میلیمتری نیز تهیه خواهد شد، ۱۴ نسخه از این فیلم برای استفاده دفاتر اطلاعات ایران در خارج ارسال خواهد گردید.

تلویزیون ایران

سرویس خبری تلویزیون ایران از مراسم فیلمی تهیه خواهد کرد که در همان شب در تلویزیون ایران نمایش داده خواهد شد.

گیرنده: ریاست ساواک
استان مرکز
فرستنده: اداره کل سوم
شماره: عطف
پیوست

نخست وزیر
سازمان اطلاعات و امنیت کشور
س.ا.و.ا.ک
خیلی محرمانه

تاریخ
شماره
شماره پرونده گیرنده
شماره پرونده فرستنده

موضوع قرآن پهلوی

چون به فرمان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی عده ای از متخصصین فن و دانشمندان برگزیده کشور ماموریت یافته اند که یکی از نسخ ممتاز و نفیس قرآن را که در کتابخانه سلطنتی موجود است انتخاب و با مأخذ معتبر موجود تصحیح و چاپ نمایند. علیهذا خواهشمند است دستور فرمایید به نحو مقتضی و عاظ درجه ۱ را به تمجید و تجلیل از این فرمان شاهنشاه ترغیب و تشویق نمایند. ضمناً در مجلس روضه خوانی کاخ گلستان به عاظ یادآوری نمایند که درباره قرآن پهلوی و اقدام قابل تحسین اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مطالبی بیان نمایند.

از طرف مدیر کل اداره سوم - شاهین

۳۲۱/۱۲۰۷۱

خیلی فوری

۴۴/۲/۲۲

تهران دفتر مخصوص اعلیحضرت همایونی

احتراماً روزیکه قرار بود قرآن اهدائی اعلیحضرت به فومن برسد آقای دادستان حق حسایی فومن که در آنجا به کج کلاه معروفیت داشته و در مسخرگی زبانزد عوام است به کارمندان دستور دادند که هیچکس حق ندارد از قرآن استقبال کند اتفاقاً چون آقای رئیس عکس این دستور را داده بودند میان کارمندان اختلاف شد و ناچار عده ای به استقبال قرآن اهدائی رفته و عده ای هم نرفتند آقای دادستان کج کلاه در مقابل اسم دو نفر از کارمندان به اسامی علی اخلاص و شخص دیگری در دفتر حضور و غیاب قلم فرم کشیده و با فضولی هر چه تمامتر در دفتر نوشته که این دو نفر در ساعات اداری از اداره بیرون رفته و کار دادسرا را یک ساعت تعطیل کردند آقای اخلاص در ذیل همین نوشته آقای دادستان نوشته است که من و عده ای علیرغم تهدید شما بخاطر تجلیل از قرآن اهدائی شاهنشاه بدستور رئیس رفته ایم بعدتر از طرف آقای دادستان علیه علی اخلاص گزارشی تقدیم شد بهر حال ما وقع که هم اکنون در تمام فومنات زبانزد مردم بوده و میباشد و دفتر حضور غیاب نیز شاهد آن است اعلام میشود تا معلوم شود که بالاخره باید بقرآن شاهنشاه احترام قائل شد یا نشد.

محمد خمایی

۴۵/۱/۲۴

مذهبی

در ساعت ۲۵:۸ روز ۲/۵ / سال ۴۵

به بخش ۳۲۱ واصل گردید.

رونوشت نامه شماره ۴۹۰ - ۱/هـ - ۲۵/۲/۱۰ ساواک زنجان

ریاست سازمان اطلاعات و امنیت استان یکم

باستحضار میرساند روز یکشنبه مورخه ۴۵/۲/۴ از مرکز بفرمانداری اطلاع داده شد که روز سه شنبه قرآن اهدائی شاهنشاه آریامهر وسیله آقای فرماندار زنجان حمل خواهد شد بلافاصله جهت تجلیل و استقبال قرآن مجید شورای شهرستان تشکیل پس از تنظیم برنامه نظر به اینکه اکثریت بانفاز روحانیون زنجان بااستثناء آقای شیخ علی مشکوتی در هیچیک از اعیاد و جشنهای سلطنتی که در این شهرستان برپا میگردد شرکت نمینمودند و اینموضوع باعث ناراحتی قاطبه شاهدوست میگردد کما اینکه در موقع تشریف فرمائی جناب آقای نخست وزیر نیز از حضور امتناع نمودند و بعضا شنیده میشد برای تبرئه خودشان اظهار می داشتند که بایستی از طبقه روحانیون کتباً دعوت گردد علیهذا به پیشنهاد اینجناب این مرتبه شهردار از عموم علما و روحانیون جهت شرکت در مراسم استقبال کتباً دعوت نمود آقای سیدعزالدین حسینی امام جمعه زنجان اظهار داشته بود آقایان علما و روحانیون در محوطه مسجد استقبال خواهند نمود و فقط حاج سیدرضی مجتهدی حاضر شد در معیت اهالی در ۱۲ کیلومتری حاضر گردد که نامبرده نیز در مراجعت در مراسم مسجد شرکت ننمود موقمیکه کلام الله مجید با تشریفات خاص و شور و هیجان مردم بمسجد وارد گردید ملاحظه شد از طبقه روحانیون اثری نیست و بجز چند نفر طلبه که در محوطه بودند هیچکدام از روحانیون شرکت نکرده اند با اینکه مراسم تجلیل و استقبال ضمن نثار قربانیهای فراوان و شرکت عموم کارمندان دوایر دولتی و فرهنگیان و کارگران و شرکت چندین هزار از اهالی بنحو بسیار شایسته ای بعمل آمد ولی استنکاف امام جمعه و سایر روحانیون در مراسم استقبال که مسلماً بدستور نامبرده بود اثر نامطلوبی بین قاطبه اهالی بجا گذارده است .

مراتب جهت استحضار گزارش گردید . -

رونوشت برابر اصل است . -

دربار شاهنشاهی

جناب آقای قوام فرماندار کل همدان
موضوع اهداء قرآن بروحانیون

نامه شماره ۵۴۴ مورخ ۱۳۴۵/۶/۱ واصل گردید و از مطالب آن استحضار حاصل شد منظور از ارسال مجلدات کلام اله مجید که بفرمان مطاع مبارک شاهنشاه آریامهر طبع و انتشار یافته باستانداریها و فرمانداریهای کل این بود با بصیرتی که بوضعیت محل مخصوصاً شناساییکه باحوال روحانیون محلی دارند قرآنهای مرحمتی شاهنشاه با تشخیص آقایان استانداران و فرمانداران کل بروحانیون خوش سابقه و نیک نام که مورد احترام و اعتماد مرجع تقلید قاطبه اهالی میباشد اهداء گردد نه بکسانیکه واجد شرایط مزبور نبوده و شناسنگی چنین مرحمت و عنایتی را ندارند بنابراین در اهداء قرآن بدو نفری که نام برده اید ایدا اصرار نفرمائید و این دو جلد قرآن را بطوریکه طی نامه شماره ۵۴۹۴ - ۱۸/۵/۱۳۴۵ اشعار گردیده در مقابل اخذ رسید به شعبه بانک ملی ایران در همدان تحویل فرمائید. م
وزیردربار شاهنشاهی

از ساواک کرمانشاه

شماره ۴۶۴۰/۵/ه

تاریخ ۴۵/۳/۲۹

پیوست

به: مدیریت کل اداره سوم (۳۲۱)

نخست وزیری

خیلی محرمانه

سازمان اطلاعات و امنیت کشور

س.ا.و.ا.ک

درباره: اهداء قرآن مجید

در تاریخ ۱۱/۳/۴۵ از طریق استانداری استان کرمانشاهان از نه نفر علماء و روحانیون کرمانشاه باسامی مشروحه زیر جهت توزیع قرآن اهدائی شاهنشاه آریامهر دعوتی بعمل آمده بود که در ساعت ۱۸۰۰ روز ۱۲/۳/۴۵ در استانداری حضور بهم رسانند تا بنابر اراده شاهنشاه آریامهر بهر یک از آقایان علماء یک جلد از کلام اله مجید اهداء شود و از نه نفر مزبور شش نفر آنان در آن جلسه حضور پیدا نمودند که در ساعت مقرر با تشریفات خاصی قرآنهاى اهدائی توسط آقای استاندار بنامبردگان اهداء گردید و هر یک از روحانیون بیاناتی در مورد توجهات شاهنشاه آریامهر بدین اسلام ایراد نمودند که از رادیو کرمانشاه پخش گردید.

بدینوسیله ۳ برك متن اخبار پخش شده از رادیو کرمانشاه پیوست ارسال میگردد. ضمناً چون آیت اله حاج سیدجواد نجومی مریض بوده بعوض وی فرزندش بنام آقای مهندس نجومی حضور داشته و آیت اله زاده شهرستانی نیز چون بمسافرت مشهد رفته بودند حاضر نشدند و شیخ عبدالجلیل جلیلی نیز صبح روز ۱۲/۳/۴۵ بمنظور استحضار از نحوه تشریفات قرآن اهدائی یکی از روحانیون را به استانداری اعزام مینماید. با اینکه بغیر از کارت دعوت از طریق استانداری از شیخ جلیلی تلفنی نیز دعوت بعمل آمده بود مع الوصف مشارالیه بععلل اینکه بعد از ظهر روز ۱۲/۳/۴۵ بخارج از کرمانشاه مسافرت نموده است در استانداری حاضر نگردید. مراتب جهت استحضار اعلام گردید.

- ۱) حاج شیخ حسن علامی (۲) حاج شیخ شجاع الدین جلیل (۳) حاج سیدجواد نجومی (۴) حاج شیخ عبدالجلیل جلیلی (۵) سیدمحمد میبدی (۶) حاج محمدجعفر فیض مهدوی (۷) حاج قاسم امامی
- آقا (۸) حاج علاء الدین آقا (۹) سیدابوطالب آیت اله زاده شهرستانی ..

رئیس سازمان اطلاعات و امنیت استان پنجم . افشائی

علمای اسلام و چاپ قرآن از طرف شاه

محرمانه

اطلاعه

موضوع: ... قرآن اهدائی شاهنشاه آریامهر.
 شماره: ۱۶۱۲.....
 عطف
 تاریخ وقوع:
 منبع: قابل اطمینان
 تاریخ وصول: ۴۵/۳/۱۹.....
 اوزیابی:
 خبر: صحت دارد
 تاریخ گزارش: ۴۵/۳/۱۹.....

در ساعت ۱۳ روز ۴/۴ / سال ۴۵ به بخش ۳۲۱ واصل گردید.
 طبق اطلاع واصله، قرار است بهر یک از کارمندان شرکت واحد اتوبوس رانی تهران و حومه یک جلد قرآن اهدائی شاهنشاه آریامهر داده شود و بابت هدیه آن نیز مبلغ ۱۰۰ تومان (ماهی ۱۰ تومان) از حقوق نامبردگان کسر گردد.
 گفته میشود چون این موضوع جنبه اجباری دارد بین کارگران ایجاد ناراحتی نموده است.
 آقای عشایری، یک نسخه به بخش ۳۲۳ داده شود

۴۵/۳/۲۱

گیرندگان: ساواک

رونوشت اطلاعیه به بخش ۳۲۳

آقای امیریان تحویل گردید. ۴۰/۳/۲۲

طرح انتشاراتی در شماره :

((چاپ قرآن پهلوی))

آنین رسمی کشور ایران اسلام و مذهب رسمی جمهوری است و قرآن کریم بزرگترین و آخرین کتاب آسمانی است که نزدیک به چهارده قرن است که بر جهان اسلام پرتو افکن شده است و فضائل دین مبین را با درخشندگی و جاودانی به اقوام و گروههایی که طالب مسندت و سرمدی و آسایش زندگانی ممتوی باشند با بهترین کلمات و جملات میآمسوزد مقصد قرآن ، اصلاح بشر از جنبه اجتماعی و تساوی حقوق و استفاده از نعمات ایزدی و مواهب طبیعی و سعادتی و نجات جامعه انسانی است .

مردم ایران از دیرباز قرائت قرآن را یکی از عبادات میدانند و در سال چند صد هزار نسخه از قرآن در مرکز و شهرستانهای کشور به قسطها و تکلیفهای مختلف چاپ میشود .

شاهنشاه ایران که متدین بدین اسلام و مذهب جعفری دوازده امامی است در طول مدت سلطنت خود با الهام از قرآن عدالت اجتماعی ، عدالت اقتصادی و عدالت زندگسی را در میان ملت ایران مستقر کردند و برای بزرگداشت و تجلیل مذهب شیعه اثنی عشری از شیخ گونسه اقدامی فرو گزار نکردند ، بتازگی چاپ و نشر قرآن کریم که بمنزله قانون اساسی دین اسلام و مورد علاقه قاطبه مسلمانان است مورد توجه خاص شاهنشاه قرار گرفت و مقسور فرمودند قرآنی که چاپ میشود از سایر قرآنها از هر حیث ممتاز باشد ، روی این اصل یکی از نسخ ممتاز و خطی نفیس قرآن که بخط استاد احمد نیریزی در کتابخانه سلطنتی موجود است انتخاب شد که با ماخذ معتبر موجود پوسیده ظما و دانشمندان صاحب نظر و برگزینسده کشور تصحیح و چاپ شود .

چون نسخه ای که برای تصحیح و چاپ انتخاب شد از نظر تذهیب و حاشیه سازی و

(۲)

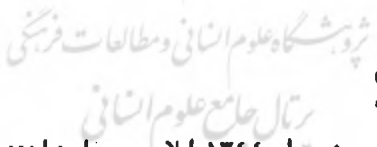
طسلا کاری در نهایت نفاست و از نظر نگارش خط نسخ شاهکاری فنا ناپذیر میباشد بدینجهت تلاشهای مداوم و شبانه روزی برای تصحیح آن از روی دو دسته مأخذ معتبر انجام گرفته است .

بطوریکه قرآن پهلوی از نظر بسی غلط بودن بر سایر قرآنهای چاپ شده در کشورهای اسلامی امتیاز دارد

برای آنکه مردم ایران و مسلمانان جهان و طالقند ان کشورهای خارج هرچه بیشتر از اهمیت قرآن پهلوی آگاه شوند یک طرح انتشاراتی تهیه و تنظیم شده است که در دو فصل اجرا خواهد شد .

- ۱- فصل اول ، برنامه انتشاراتی قبل از انتشار قرآن
- ۲- فصل دوم ، برنامه انتشاراتی همزمان با انتشار قرآن

در اجرای برنامه قبل از انتشار قرآن از وسائل انتشاراتی زیر استفاده خواهد شد :

الف ، خیرگزاری پارس

- ۱- روز دوشنبه ششم اردیبهشت ماه ۱۳۴۴ اعلامیه دربار شاهنشاهی را درباره چاپ قرآن پهلوی منتشر خواهد کرد .
- ۲- با آقای استاد مشکوة درباره چاپ قرآن پهلوی مصاحبه خواهد شد ، این مصاحبه در برنامه روزنامه گویا پخش خواهد گردید و متن آن بوسیله خیرگزاری پارس در اختیار جراید قرار خواهد گرفت ، روز پخش این مصاحبه سه شنبه هفتم اردیبهشت ۱۳۴۴ خواهد بود .
- ۳- با وزیر فرهنگ و هنر نیز مصاحبه چاپ قرآن پهلوی بعد تکمیل مصاحبه خواهد شد ،

نخست وزیر

سازمان اطلاعات و امنیت کشور

گیرنده: ریاست سازمان اسناد و کتابخانه ملی
فرستنده: اداره کل سوم
شماره: ۴۴
پیوست: ۱

تاریخ:
شماره:
شماره پرونده گیرنده:
شماره پرونده فرستنده:

موضوع: فرمان پهلوی
س. ۱۰۱۰۰۱۰۱
شماره پرونده: ۱۰۱۰۰۱۰۱

چون فرمان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی صده ایاز متخصصین فن و دانشمندان برگزیده کشور ماموریت یافته اند که یکی از نسخ ممتاز و نفیس قرآن را که در کتابخانه سلطنتی موجود است انتخاب و با ملاحظه مختصر موجود تصحیح و چاپ نمایند . علیهذا خواهشمند است دستور فرمائید بنده مقتضی و با طاف درجه ۱ راه تمجید و تجلیل از این فرمان شاهنشاهی ترضیب و تنویق نمایند . ضمناً در مجلس روضه خوانی کاخ گلستان به وظایف یاد اهوری نمایند که در باره قرآن پهلوی اقدام قابل تحسین اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مطالبی بیان نمایند .-

پیشگاه علم و فرهنگ و مطالعات فرهنگی

از طرف مدیرکل اداره سوم - شاهپس

۹
۴۴
۳۲
۱۲۰۷۱
۲۲، ۲۳، ۲۴

شماره پرونده:
شماره پرونده:

۵۳۰۸-۲

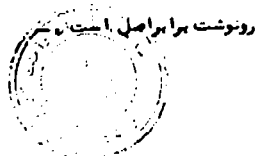
پیوست ۲

علمای اسلام و چاپ قرآن از طرف شاه

رونوشت نامه شماره ۲۹۰-۱/۵-۴۵/۲/۱۰ ساواک زنجان

باست سازمان اطلاعات و امنیت استان یکم

باستحضار میرساند روز یکشنبه مورخه ۵/۲/۴ که از مرکز فرمانداری اطلاع داد و شد که روز سه شنبه قرآن اهدائی شده است. نا هشتاد و یک نفر از سوی آقا ی فرمانداری زنجان حمل خواهد شد بلا فاصله جهت تجلیل و استقبال قرآن مجید شورای شهرستان تشکیل می‌گردد و جشنها و تشریفات در این شهرستان برپا میگردد و شرکت نمی‌نمودند و این موضوع باعث ناراحتی قاطبه شاهد وست میگردد که اینگونه در موقع تشریف فرمائی جناب آقا ی نخست وزیر نیز از حضور امتناع نمودند و محسوس شد می‌باید برای ترمیم خود شان اظهار امید اشتد که با یستی از طبقه روحانیون کتاب دعوت گردد و طبقه مذکور به پیشنهاد اینجناب این مرتبه شهر را از رسوم علماء و روحانیون جهت شرکت در مراسم استقبال کتاب دعوت نمود آقا ی سید عزالدین حسینی امام جمعه زنجان اظهار اشتد آقا یان علماء و روحانیون در محوطه مسجد استقبال خواهند نمود و تقاضای حاج سید رضی مجتهدی صاحب فرزند در رعیتها هالی در ۲۰ کیلومتری جابصر گردد که تا میرسد نیز در مراسم شرکت در مراسم مسجد شرکت ننمود و موقعیکه کلام اللهممجد با تشریفات خاص و شور و هیجان مردم بمسجد وارد گردید ملاحظه شد از طبقه روحانیون اثری نیست و بجز چند نفر طرده که در محوطه بودند هیچکدام از روحانیون شرکت نکردند با اینکه مراسم تجلیل و استقبال ضمن نشان قرآنیهای فراوان و شرکت عموم کارمندان و وایرد ولتی و فرهنگیان و کارگران و شرکت چندین هزار از اهالی بنحویسما را بستانه بعمل آمد ولی اشتگاف امام جمعه و سایر روحانیون در مراسم استقبال که مسلط است شهر نامبرد بود ما اثرنا مطلقا بین قاطبه اهالی بجایگذا رده است. مراتب جهت استحضار گزارش گردید.

پیوست ۳

علمای اسلام و چاپ قرآن از طرف شاه

تذکرات وارده

- ۱- از شهید ۵- کشف شده توسط ۲۰
- ۲- به مرکز ۶- و تفتیکه مخایره شده ۲۳۸
- ۳- تاریخ ۴۵/۴/۴ ۷- تقدیم طبری
- ۴- شماره ۸- قیمت اقدام کننده اداره کل سوم ۳۱۶
- ۹- برای اطلاع باداره

شماره های عطنی

روز پنجشنبه ۲ جارد يك جلد كلام اله مجيد وسيله سرلشگر بازنشسته ارفع و چند نفر از اعضاء استانه بابت اله ميلاني در منزلش داده شده سيد محمد علي ميلاني و خود ميلاني بسمار - ناراحت و از مامور شماره صد و پنج خواسته اند كه اقدامي ننمايد موضوع در جرايد و در شهر منتشر نگردد ضمنا ميلاني اظهار نموده قران را بكتابخانه مسجد گوهر شاد هديه خواهد نمود بلافاصله وسيله ساواك غير محسوس اقدام شد كه جريان در جرايد منعكس گردد و از اقدام شاهانه تجليل شود كه وسيله جرايد عمل شد بطوريكه استنادار با پنجانب اظهار نمود از طرف شاهنشاه آرياسهر براي عده اي از طمعي شهيد قران اهدا شده و صورت آنها نزد استنادار است كه بتدرج بانها خواهد داد در صورت مزبور نام ايت اله قمي نيز ذكر شده مامور عدو پنجاه ونه گزارش ميد عد كه قمي بچند نفر از نزديكان خود اظهار داشته كه چنانچه قران براي من بياورند نخواهم پذيرفت و يا به بهانه اي از منزل خارج خواهم شد قران را به سازش كاران بايستي بدهند من اهل سازش نيستم در نتيجه اين عمل و اين اظهارات مكان است طرفداران و نفع ايات مزبور در اينده برابر يك ديگر قرار گرفته و هر يك نفع خود تلميح نمايند اظهارات - قمي با استنادار اعلام كرده كه با در نظر گرفتن جوانب كار اقدام تا لطمه بدربار وارد نشود استحضاً

معرض گرديد - ۲۶۴ - ۴۵/۴/۴ بهرامی

موسوفات
 در وقت مبرزه: ۹۲
 در وقت مبرزه: ۳۱۰۷-۳۱
 در وقت مبرزه: ۳۱۰۷-۳۱
 در وقت مبرزه: ۳۱۰۷-۳۱

فرمانداری کل همدان

وزارت کشور - اداره سیاسی

موضوع - خصوصت معدود آقایان روحانیون با انقلاب شاه و ملت
مدامی از روحانیون همدان بویژه آقایان آیت‌الله آخوند ملاعلی و آیت‌الله
بنی‌صدر پس از انقلاب ششم بهمن بهیچوجه حاضر نیستند وضع خود را با
روح انقلاب مقدس شاه و ملت تطبیق دهند .

در ۱۸ خرداد ماه ۴۲ هنگام تشریف فرمائی اعلیحضرت همایونی بهمدان
و همچنین سال بعد بازم موقع تشریف فرمائی از نامردگان برای استقبال
استفسار کردید که جواب دادند روحانیون در این مراسم شرکت نمی‌نمایند
و این نیز قناعت نکرده بلکه دیگر روحانیون را نیز با تهدید و ارباب مطیع
نظر خود نمودند و همچنین در مراسم نیایشهای ۱۵ بهمن و در سایر اعیاد
مذهبی با اینکه مرتب دعوت میشوند بهمنابین مختلف شانه خالی نموده
و شرکت نمی‌نمایند و روی این اصل نیازمان اطلاعات و امنیت همدان در اثر
مکاتبه با فرماندهی تپ ۲۰ همدان تقاضا نمود که موضوع در کمیسیون
امنیت مطرح و طبق صورتجلسه مورخه ۱۸/۱۲/۴۴ که یکبرگ آن
بپیوست ارسال میگردد تصمیم گرفته شد که آقایان تذکره داده شود که در
آئیه تغییر رویه داده و در این قبیل مراسم شرکت جویند متأسفانه از این
تذکره سوء استفاده نموده و گویا مفاد آن را چاپ و برای سمپاشی و تنقید بکلیه
مقامات فرستاده‌اند . اخیراً و نغز فوق‌الذکر از قبول قرآنهاهی اعطائی
ملوکانه امتناع و مراتب طی ۴۴-۱/۶/۴۵ که رونوشت آن بپیوست
میباشد بوزارت دربار منعکس گردیده در خاتمه نظر فرماندهی ارکلی این است
که رفتار آنان را بایستی اعتنائی تلقی و متقابلاً احترامی برای آنها قائل نگردد .
خواهشمند است دستور فرمائید در صورتیکه نظرد ولت غیر از این است

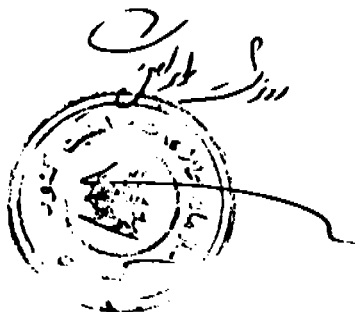
پیوست ۵

-۲-

مراتب را اعلام تا مطابق آن رفتار کرد و ضمناً باستحضار میرساند تا شش ماه قبل اینجانب حد اکثر سعی خود را نمودم که بلکه آنان را به راه راست هدایت و در مجالس روضه خوانی آنها شرکت و تماس خصوصی با انسان داشته و تقاضای قانونی آنها نیز با نهایت سعی و کوشش انجام گردید که رضایت آقایان جلب گردد متأسفانه چنین بنظر میرسد چون انقلاب شاه و مردم از نفوذ آنها در بین مردم بحد قابل توجهی کاسته و فملاً وجوہات سابق نیز از طرف مردم پرداخت نمیشود وضع خود را در خطر میبینند از این جهت این رویه نامناسب را پیش گرفته اند البته روحانیون همدان تا بحال توسط ملاکین سابق و افراد سود جو، بازار تقویست میگردید و هنوز این رویه نیز متأسفانه ادامه دارد .

فرماندار کل همدان - قوام

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

نامه شهربانی همدان

تاکنون آقایان آیت اله بنی صد روآخوند ملاعلی از قبول قرآن اهدائی شاهنشاه آریا مهر به بهانه های مختلف خود داری و آقای آخوند بمسافرت رفته و تاکنون مراجعت ننموده و آقای بنی صد ربه عذر را اینکه بایستی متغفا قرآن های اهدائی را دریافت نمایند از قبول آن طغره میبرد و امروز فرود امیکنند و به بهانه های دیگر از قبول آن خود داری مینمایند علیهذا با توجه باینکه د و نفر مورد بحث لیاقت دریافت قرآن اهدائی را ندارند بنظر اینجانب د ر صورت تصویب مقرر فرمایند ترتیبی اتخاذ شود که يك جلد از قرآن های منظوره کتابخانه اوقاف اهداءه و يك جلد آن د ر مسجد جامع برای استفاده قاطبه اهالی قرارگذاشته شد د ر ضمن طبق اطلاع فرمانداری کل همدان شرحی د رمورد تمد و نگرفتن د و جلد قرآن اهدائی از طرف د و نفر منظر شرحی بوزارت د رسارس شاهنشاهی و وزارت کشور ارسال و کسب د ستور نمود ه اند .

پیشگاه علوم انسانی و مطابقت
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
رتال جامع علوم انسانی

دوستان و دوستان
دوستان و دوستان

فرمانداری کل همدان

جناب آقای قدس مخمی وزیر معظم دربار شاهنشاهی

اهداء قرآن به روحانیون

همانطوریکه قبلاً گزارش شد سه مجلد از قرآن‌های اهدائی بروحانیون نهاده و ملا بیروتی سران با تشریفات خاصی تحویل گردید ولی در تفرغ روحانیون همدان بنام آیت‌الله آخوند ملا علی وآیت‌الله بنی صد ربیعنا وین مختلف طفره رفته و تا کنون حاضر تحویل قرآن نشده‌اند .

اصولاً آیت‌الله بنی صد رطب‌سوا بق موجود شخصی است ناراحت و با جمع آوری چند نفر بازاری بد و رخود که در نتیجه تا اندازهای هم دارای نفوذ محلی میباشد پیوسته مشغول کارشکنی میباشد متاسفانه عملیات نامبرده پس از انقلاب مقدس ششم بهمین شدید تر گردید و تحریکات خود را از مرکز که محل سکونت او میباشد و برای سرکشی و جمع آوری محصول خود میآید ادامه میدهد .

آیت‌الله آخوند ملا علی معصومی تا قبل از انقلاب شخصی ساکت و خالقی در جریان سیاسی و مورطکتی نداشته و بکار خود مشغول بوده ولی پس از انقلاب ششم بهمین بعلت ترس از ترسیدن و جوهات تغییر روش داده و رفتارش نسبت به پیشرفت انقلاب هصومت آمیز میباشد فی‌الثل در موقع تشریف فرمائی اعلیحضرت همایون شاهنشاه در سال ۲۳ و ۲۴ بهمدان از شرکت در استقبال خودداری و در مراسم ۱۵ بهمین شرکت ننموده و دیگران را بر عدم شرکت تحریک نموده‌است .

قبلاً بهانه آقایان این بود که تحویل قرآن مجید احتیاجی به تشریفات ندارد ضمن متاتبه با وزارت اطلاعات موافقت گردید قرآن بدون انجام تشریفات اهداء شود باز هم تحت عنوان اینکه باید هرد و نفری هم تحویل بگیرند خودداری و ترتیبی داده‌اند که همیشه یک نفر از آنها در مسافرت باشند . با پیامهایی که اوائل خود اینجانب و بعد برای اینکه مورد تکذیب آقایان قرار نگردد وسیله سرپرست شهر بانهای همدان بانهاد داده شد اثری نپخشید . بعقیده فرمانداریکل بهتر است این موضوع فعلاً مسکوت بماند مضافاً بر اینکه آقایان نامبرده چندان اعتبار و نفوذی در بین قاطبه مردم نداشته و طرفداران آنها عدد قلیلی سود جو در بازار میباشد و برای نمونه در ونفسر از اشخاصی که بنا بر برگان بعنوان جوهات کمک مینمایند اسم برده میشوند یکی از آنها آقای پوستی زاده بازرگان معروف همدان است که در اثر تقلب در

علمای اسلام و چاپ قرآن از طرف شاه

-۲-

مواد غذایی سابقه زیادی دارد که در دادگستری همدان منعکس و متاسفانه هنوز هم باین کار ادامه داد و از این طریق و راههای نامشروع دیگری برای بدست آوردن عایدات گزاف میکوشد و از این درآمد مبلغی به عنوان وجوهات بآیت اله آخوند ملاطی پرداخت لکن در باطن برای حفظ موقعیت خود این عمل را انجام میدهند .

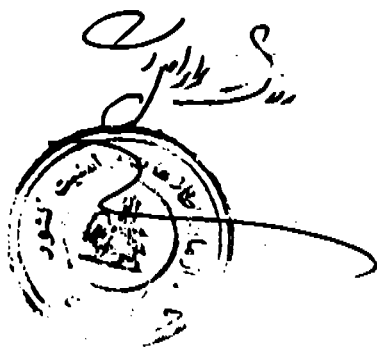
دو می آقای قاسم قاچاقچی معروف به دانی قاسم همدانی میباشد که خوشبختانه اخیرا گرفتار بود رزندان مرکز سر میبرد .

در خاتمه برای اینکه روش فرمانداری کل در مقابل آقایان مشخص باشد پیشنهاد میشود که از تحویل قرآن ها بنا به برگان فعلی خود داری شود .

مستدعی است در این مورد نظریه مبارک امر به ابلاغ گردد . -

فرماندار کل همدان - قوام

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

دربار شاهنشاهی

حنا... آنان موافق فرماندار کل همدان

موضوع اهداء قرآن بروحانیون

نامه شماره ۴۴ مورخ ۱۳۴۵/۶/۱ واصل گردید و از مطالب آن استحضار حاصل شد منطور از ارسال مجلدات کلام اله مجید که بفرمان مطاع مبارک ... شاهنشاه آریامهر طبع و انتشار یافته باستانداریهها و فرمانداریهای کسـل این بود با بصیرتی که بوضعیت محل مخصوصا شناساایکه باحوال روحانیون محلی دارند قرآنها را مرحمتی شاهنشاه با تشخیص آتایان استانداریان و... فرمانداران کل بروحانیون خوش سابقه و نیک نام که مورد احترام و اعتقاد مرجع... تقلید فاطمه اهالی میباشد اهداء گردند به گسائیکه واجد شرایط مزبور نبوده و... شاهستگی چنین مروت و عظمتی را ندارند بنا براین در اهداء قرآن بد و تفری که نام برده اید اصرار نفرمائید و این دو جلد قرآن را بطوریکه طی نامه شماره ۴۴-۱۳۴۵/۵/۱۸ اشعار گردیده در مقابل اخذ رسید بشمبه بانکه ملی ایران در همدان تحویل فرمائید م.

وزیر دربار شاهنشاهی

نخست وزیر

سازمان اطلاعات و ایست کشور

تاسیس ۱۳۰۱

در باره: اهدای قرآن مجید

از ساوالد کرمانشاه
شماره ۴۰۰ - ۴۶۰
تاریخ ۳۹ / ۳ / ۴۵
پیوست

در تاریخ ۱۱ / ۳ / ۴۵ از طریق استانداری استان کرمانشاهان از نه نفر علما و روحانیون کرمانشاه با سامی مشروحیه زیر جهت توزیع قرآن اهدائی شاهنشاه آریامهر دعوتی بعمل آمده بود که در ساعت ۱۸۰۰ روز ۱۲ / ۳ / ۴۵ در استانداری حضور بهرسانند تا بنا بر اراده شاهنشاه آریامهر بهر یک از آقایان علما یک جلد از کلام اله مجید اهدا شود و از آن ترغیب و تشویق آنان در آن جلسه حضور پیدا نمودند که در ساعت مقرر با تشریفات خاصی قرآنهاى اهدائی توسط آقای استاندار بنا بر دگان اهدا گردید و هر یک از روحانیون بمائنتی در مورد توجهات شاهنشاه آریامهر بدین اسلام ایراد نمودند که از ارباب و سرکرمانشاه بخیر گردید .

بدینوسیله سید جواد نجومی برکنار متن اخبار بخیر شده از ارباب و سرکرمانشاه به پیوست ارسال می گردد . ضمناً چون آیت‌الله حاج سید جواد نجومی مرثیه بوده بهوضوی فرزند شرفنام آقای مهندس نجومی حضور داشته و آیت‌الله زاده شهرستانی نیز چون بمسافرت مشهد رفته بودند حاضر نشدند و شیخ عبدالجلیل جلیلی نیز صبح روز ۱۲ / ۳ / ۴۵ بمظهور استحضار از نحوه تشریفات قرآن اهدائی یکی از روحانیون را بمسافرت نمود و است در استخوانداری حاضر نگردد . مراتب جهت استحضار اعلام گردید . - م (۱) حاج شیخ حسن علامی (۲) حاج شیخ شجاع‌الدین جلیلی (۳) حاج سید جواد نجومی (۴) حاج شیخ عبدالجلیل جلیلی (۵) سید محمد مهدی (۶) حاج محمد جعفر فیهی مهدوی (۷) حاج قاسم امامی آل آقا (۸) حاج علاءالدین آل آقا (۹) سید ابوطالب آیت‌الله زاده شهرستانی . -

رئیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور جناب آقای مهندس انشائی

۴۱۴

در دسترس است (در صورت لزوم) در دسترس است
تاریخ ۳۹ / ۳ / ۴۵

اطلاعیه

موضوع : **قرآن اهدائی شاهنشاه آناه پسر**
 شماره : ۱۶۶۲
 عطف پیرو :
 تاریخ وقوع :
 تاریخ وصول : ۱۳۰۳/۳/۱۹
 ارزیابی : **شعبه قابل اطمینان**
 تاریخ گزارش : ۱۳۰۳/۳/۱۹
 خیر : **صحت دارد**

طبق اطلاع واحد ۵ قرار است بهر یک از کارشدان شرکت واحد
 انجوس رانی تهران و هر چه یک جلد قرآن اهدائی شاهنشاه آناه پسر
 داده شود به است حدیه آن نیز مبلغ ۰۰ تومان (ماهی ۱۰ تومان) از
 حقوق نامبردگان کسر گردد .

گفته میشود چون این موضوع جنبه اجباری دارد بین کارگران -
ایجاد ناراحتی نموده است

دو وزارت بهم بر کسر ۲۴۰۰۰
 کسر کردیم
 ۶
 ۳۹
 ۲۴۰۰۰

۵
 کسر کتبی ۳۳۳ دار شده
 ۲۴ ۲۴۰۰۰
 ۱۷ ۲۲۱ ۴۹
 ۳۲۱
 گیرندگان : **سازک**